

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРУДОВЕ ПРАВО

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	Українська
Рік навчання	другий

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою Факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
протокол від 15.08.2024 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»
доктор юридичних наук,
доцент

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України. Протокол від 09.08.2024 № 23.

Трудове право. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 28 с.

РОЗРОБНИК:

1. Завідувач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, доктор юридичних наук, доцент **Кристина РЕЗВОРОВИЧ**.

2. Старший викладач кафедри цивільно – правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, старший лейтенант поліції **Олена НАГОРНА**.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор АЛЕКСЄЄНКО**.

2. Керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» **Денис ХРИПУНОВ**.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин	90	
Рік підготовки	2	
Семестр	3	
Лекції	2	
Семінарські	22	
Практичні	6	
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	
Підсумковий семестровий контроль	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Трудове право» вивчає основні аспекти юридичного регулювання трудових відносин між працівниками та роботодавцями. Курс охоплює такі питання, як права та обов'язки сторін трудового договору, умови праці, гарантії працівників, порядок укладання та припинення трудового договору, а також вирішення трудових спорів.

Здобувачі вищої освіти під час вивчення дисципліни знайомляться з нормативно-правовою базою трудового законодавства, аналізують судову практику та кейси з питань трудового права. Засвоєння цієї дисципліни дозволяє майбутнім поліцейським, юристам, кадровикам та менеджерам розуміти та ефективно застосовувати законодавство у сфері праці для захисту прав та інтересів учасників трудових відносин.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» є набуття і поглиблення здобувачами вищої освіти знань у сфері трудових правовідносин, що має розглядатися як умова становлення професійної культури досягнення всебічного глибокого розуміння здобувачами вищої освіти природи і суті трудових відносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів із всебічним знанням трудового права.

Загальноосвітня мета:

надання здобувачам та здобувачкам вищої освіти комплексних знань і практичних навичок в галузі трудового права; окреслення потенціалу, ресурсів та специфіки використання сучасних знань у трудовому праві.

Виховна мета:

сформувати у здобувачів і здобувачок вищої освіти ціннісного ставлення до трудових відносин, розуміння соціальної важливості та значення

забезпечення прав та гідного статусу працівників у суспільстві.

Розвивальна мета:

полягає в розвитку різноманітних когнітивних, аналітичних, творчих та практичних навичок у здобувачів вищої освіти.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- суть та значення трудового права;
- чинне трудове законодавство;
- правовий статус суб'єктів трудового права;
- правове регулювання укладення колективних договорів (угод);
- порядок укладення і припинення різних видів трудових договорів;
- правове регулювання робочого часу та часу відпочинку;
- правове регулювання оплати праці;
- особливості дисциплінарної та матеріальної відповідальності за трудовим законодавством;
- порядок вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів;

вміти:

- застосовувати норми законодавства про працю;
- узагальнювати практику використання трудового законодавства та робити відповідні висновки за результатами узагальнення;
- правильно застосовувати роз'яснення судових та інших органів у процесі застосування норм трудового права;
- проводити роз'яснення трудового законодавства серед населення.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК.2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК.3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК.7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК.11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; свідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

СК.3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК.7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне

процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, 7 кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК.8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК.9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК.11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК.12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК.13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК.14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК.15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК.16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Компетенції визначені освітньою програмою:

СК.18. Здатність використовувати сучасні методи та прийоми виявлення та розслідування злочинів загальнокримінальної спрямованості, злочинів в органах державної влади та управління, вчинених організованими групами, злочинними організаціями, злочинними спільнотами.

Пререквізити. Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» полягають в успішному засвоєнні здобувачами вищої освіти таких дисциплін: юридична деонтологія; теорія держави і права, конституційне право; історія держави і права; основи римського цивільного права; цивільне право; соціологія права; політологія; адміністративне право; кримінальне право тощо.

Постреквізити. Вивчення навчальних дисциплін: житлове право; земельне право; цивільний процес; сімейне право; кримінальний процес; право соціального забезпечення; господарське право; міжнародне приватне право тощо.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання**:

ПРН.1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН.3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН.4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН.5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН.6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН.13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН.14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН.15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН.18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН.19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН.20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН.21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН.22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Загальні положення трудового права України

Право людини на працю, його зміст, значення та місце у системі прав людини. Міжнародно-правові стандарти прав людини у сфері застосування найманої праці. Конституційні засади права на працю.

Трудове право як складова частина системи права України. Поняття трудового права. Предмет трудового права. Метод трудового права. Функції трудового права.

Сфера дії норм трудового права. Відмежування трудового права від суміжних галузей права: цивільного, адміністративного, права соціального захисту.

Система трудового права як галузі права. Система трудового законодавства. Система науки трудового права. Система навчальної дисципліни «Трудове право».

Поняття принципів трудового права. Проблема імплементації принципів міжнародного трудового права у трудове право України.

Види принципів трудового права: обмеження сфери правового регулювання відносинами найманої праці; оптимального поєднання централізованого і локального правового регулювання; соціального партнерства і договірного встановлення умов праці; єдності і диференціації правового регулювання трудових відносин; визнання незаконними умов договорів про працю, які погіршують становище працівників.

Сучасна система джерел трудового права, їх особливості. Загальна характеристика найбільш важливих джерел трудового права.

Конституція України як основне джерело трудового права. Кодекс законів про працю України. Система законів, що регулюють соціально-трудові відносини.

Підзаконні нормативно-правові акти як джерела трудового права. Локальні нормативно-правові акти. Значення роз'яснень Верховного Суду. Дія нормативних актів у часі, у просторі й за колом осіб.

ТЕМА 2. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права

Поняття трудових правовідносин, їх склад, зміст та загальна характеристика. Індивідуальні та колективні трудові правовідносини. Підстави виникнення трудових правовідносин.

Підстави виникнення трудових правовідносин. Зміна та припинення трудових правовідносин. Правовідносини, тісно пов'язані з трудовими.

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Правовий статус суб'єктів трудового права: суб'єктивні права та юридичні обов'язки, відповідальність суб'єктів трудового права.

Працівник як суб'єкт трудового права. Фізична особа як суб'єкт трудового права. Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган як суб'єкт трудового права.

Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Повноваження трудових колективів. Механізм здійснення повноважень і самоврядування трудового колективу.

Виборний орган первинної профспілкової організації на підприємстві, установі, організації як суб'єкт трудового права. Загальна характеристика правового статусу профспілок у сфері праці.

Органи нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю, як суб'єкти трудового права.

ТЕМА 3. Колективні договори і угоди

Законодавство про колективні договори та угоди. Поняття колективного договору та його юридична природа. Сторони колективного договору. Право на ведення переговорів та укладення колективних договорів, угод. Зміст колективного договору. Співвідношення законодавства і колективного договору, угоди. Сфера дії колективного договору.

Поняття угоди та її види. Генеральна угода, галузеві та регіональні угоди, їх сторони і зміст.

Порядок ведення колективних переговорів та вирішення розбіжностей. Обов'язки сторін щодо участі в переговорах і надання необхідної інформації. Гарантії та компенсації на період переговорів. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів. Відповідальність за ухилення від участі в переговорах.

Обговорення, підписання колективного договору і строк його дії. Контроль за виконанням колективного договору та відповідальність за порушення і невиконання колективного договору.

ТЕМА 4. Правове регулювання працевлаштування громадян

Законодавство про зайнятість населення. Поняття зайнятості та категорії зайнятого населення. Основні напрями проведення державної політики зайнятості в Україні.

Державна служба зайнятості: структура, обов'язки і повноваження. Державні гарантії (загальні та додаткові) зайнятості населення. Обов'язки роботодавців перед Державною службою зайнятості.

Порядок працевлаштування громадян. Поняття підходящої роботи. Особливості працевлаштування інвалідів. Організація оплачуваних громадських робіт. Професійна підготовка і перепідготовка незайнятих громадян.

Поняття безробітного, порядок визнання громадян безробітними. Соціальний захист безробітних, допомоги по безробіттю.

ТЕМА 5. Трудовий договір

Поняття, сторони, форма і зміст трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.).

Сторони трудового договору. Правовий статус працівника і роботодавця. Зміст трудового договору. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення. Випробування під час прийняття на роботу.

Строк трудового договору. Укладення трудового договору на невизначений строк; на визначений строк, встановлений за погодженням сторін; на час виконання певної роботи. Укладення трудового договору на тимчасову та сезонну роботу.

Види трудових договорів. Трудовий контракт. Сумісництво і його застосування. Суміщення професій (посад). Трудовий договір з працівником, що приймається за конкурсом.

Поняття і види переведення на іншу роботу. Переміщення. Зміна істотних умов праці. Поняття і випадки відсторонення від роботи. Правове регулювання відсторонення від роботи. Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації.

Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Припинення трудового договору за взаємним волевиявленням сторін. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Припинення трудового договору внаслідок порушення встановлених правил прийому на роботу.

Оформлення звільнення працівників. Правові наслідки незаконного звільнення.

ТЕМА 6. Робочий час і час відпочинку

Поняття робочого часу та його види. Нормальна тривалість робочого часу. Скорочений робочий час. Неповний робочий час.

Режим робочого часу. Поділ робочого часу на частини, гнучкий режим робочого часу. Вахтовий метод організації роботи. Ненормований робочий день. Поденний, тижневий і підсумований облік робочого часу.

Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Чергування.

Поняття і види часу відпочинку: перерви протягом робочого дня (зміни); щоденний (міжзмінний) відпочинок; вихідні дні (щотижневий безперервний відпочинок); святкові і неробочі дні; відпустки.

Поняття і види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.

ТЕМА 7. Правове регулювання оплати праці

Поняття і структура заробітної плати. Основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Правове регулювання грошового забезпечення та утримання в органах національної поліції України.

Тарифна система оплати праці: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники).

Системи оплати праці.

Сфера регулювання оплати праці: державне регулювання оплати праці; договірне регулювання оплати праці.

Права працівника на оплату праці та її захист. Гарантії дотримання прав щодо оплати праці. Форми виплати заробітної плати. Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати. Заборона обмежень працівника вільно розпоряджатися своєю заробітною платою. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати. Порядок обчислення середньої заробітної плати. Захист прав працівника у разі банкрутства підприємства. Повідомлення працівників про умови та розміри оплати праці. Індексація заробітної плати. Компенсація працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з затримкою термінів її виплати.

ТЕМА 8. Трудова дисципліна

Поняття і значення дисципліни праці, засоби її забезпечення в умовах переходу до ринкових відносин.

Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Обов'язки працівника, власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу або фізичної особи щодо дотримання дисципліни праці.

Заохочення за успіхи в роботі. Поняття, види і порядок застосування заохочень.

Дисциплінарна відповідальність та її види. Загальна та спеціальна дисциплінарна відповідальність.

Дисциплінарна відповідальність працівників та її види. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.

Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни. Повноваження трудових колективів, профспілкових органів в забезпеченні трудової дисципліни.

ТЕМА 9. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Поняття, підстава та умови матеріальної відповідальності. Відмінність матеріальної відповідальності за трудовим правом від майнової відповідальності за цивільним правом.

Види матеріальної відповідальності. Обмежена матеріальна відповідальність працівників. Повна матеріальна відповідальність працівників.

Визначення розміру матеріальної шкоди. Визначення розміру шкоди у випадках, коли її фактичний розмір перевищує номінальний.

Матеріальна відповідальність власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу в трудових правовідносинах. Підстава, умови відповідальності та її розміри. Матеріальна відповідальність власника або уповноваженого ним органу за порушення права працівника на працю. Матеріальна відповідальність власника або уповноваженого ним органу за ушкодження здоров'я працівника. Інші випадки матеріальної відповідальності власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за шкоду, заподіяну працівникові.

ТЕМА 10. Правове забезпечення охорони праці

Поняття охорони праці, її правове регулювання. Принципи правової охорони праці. Гарантії прав громадян на охорону праці. Організація охорони праці на підприємстві. Державне управління охороною праці. Участь трудових колективів і профспілок в регулюванні охорони праці.

Норми і правила з охорони праці. Загальні, міжгалузеві та галузеві правила з техніки безпеки.

Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці: планування; проведення інструктажів (ввідний, первинний, повторний, позаплановий) і медичних оглядів; навчання працівників з правил техніки безпеки; визначення засобів з компенсації і нейтралізації шкідливого впливу виробничих факторів (скорочення робочого часу, додаткові відпустки, перерви в роботі, профілактичне і спеціальне харчування та інші).

Розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Відшкодування власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків.

Спеціальні правила охорони праці на важких, небезпечних і шкідливих роботах. Правова охорона праці жінок. Правова охорона праці неповнолітніх. Правова охорона осіб зі зниженою працездатністю.

ТЕМА 11. Трудові спори

Поняття, види і причини виникнення трудових спорів. Органи, що розглядають трудові спори. Принципи розгляду трудових спорів. Підвідомчість трудових спорів.

Комісія з трудових спорів (порядок створення, структура, компетенція, порядок роботи, винесення рішення і його виконання). Розгляд трудових спорів у судах. Трудові спори, що розглядаються безпосередньо в суді.

Поняття і види строків з розгляду індивідуальних трудових спорів (строки звернення, строки виконання рішень, постанов, винесених органами з розгляду індивідуальних трудових спорів).

Колективні трудові спори. Органи з вирішення колективних трудових спорів (примирна комісія, трудовий арбітраж), їх створення, компетенція, порядок прийняття і виконання рішень. Страйк як крайній засіб вирішення колективних трудових спорів.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Загальні положення трудового права України	1. Право людини на працю: поняття, зміст, значення та місце у системі прав людини. 2. Предмет та метод трудового права. Функції трудового права. 3. Принципи трудового права. 4. Система трудового права і система трудового законодавства.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Семінарські заняття	
Тема 1. Загальні положення трудового права України	2
Тема 2. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права	2
Тема 3. Колективні договори і угоди	2
Тема 4. Правове регулювання працевлаштування громадян	2
Тема 5. Трудовий договір	2
Тема 6. Робочий час і час відпочинку	2
Тема 7. Правове регулювання оплати праці	2
Тема 8. Трудова дисципліна	2
Тема 9. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2
Тема 10. Правове забезпечення охорони праці	2
Тема 11. Трудові спори	2
Практичні заняття	
Тема 6. Робочий час і час відпочинку	2
Тема 8. Трудова дисципліна	2
Тема 9. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Загальні положення трудового права України	5
Тема 2. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права	5
Тема 3. Колективні договори і угоди	5
Тема 4. Правове регулювання працевлаштування громадян	7
Тема 5. Трудовий договір	5
Тема 6. Робочий час і час відпочинку	5
Тема 7. Правове регулювання оплати праці	5
Тема 8. Трудова дисципліна	7
Тема 9. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	5
Тема 10. Правове забезпечення охорони праці	5
Тема 11. Трудові спори	6

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття і зміст права людини на працю та його конституційні гарантії в Україні.
2. Предмет і поняття трудового права.
3. Особливості методу трудового права.
4. Система трудового права і система трудового законодавства.
5. Функції трудового права.
6. Основні принципи трудового права.
7. Джерела трудового права, їх класифікація та види.
8. Загальне та спеціальне трудове законодавство.
9. Міжнародно-правові акти як джерела трудового права.
10. Основні Конвенції та Рекомендації МОП у сфері праці та їх значення для національного законодавства.
11. Європейська соціальна хартія як джерело європейських міжнародних стандартів у сфері праці.
12. Поняття та види суб'єктів трудового права.
13. Працівники як суб'єкти трудового права.
14. Правовий статус профспілок в Україні: поняття, функції.
15. Роботодавці як суб'єкти трудового права, їх права та обов'язки.
16. Соціальне партнерство в Україні: поняття, правова база, сторони та зміст соціально-партнерських угод.
17. Колективний договір і колективні угоди: поняття, сторони, зміст.
18. Порядок укладення, зміни, строк дії колективного договору та відповідальність сторін за його виконання.
19. Поняття зайнятості та види зайнятого населення.
20. Державні гарантії у сфері зайнятості.
21. Додаткові гарантії зайнятості для окремих категорій населення.
22. Правове регулювання працевлаштування. Поняття підходящої роботи та порядок її надання.

23. Послуги, які надаються центрами зайнятості. Посередництво у працевлаштуванні.
24. Поняття безробітного та його правовий статус. Особи, які не можуть бути визнані безробітними.
25. Трудовий договір: поняття, загальна характеристика, відмінність від цивільно–правових договорів.
26. Сторони та зміст трудового договору.
27. Порядок укладення трудового договору.
28. Випробування при прийнятті на роботу.
29. Строковий трудовий договір, особливості його укладання та припинення.
30. Контракт як вид трудового договору: сфера застосування, зміст та порядок його укладення і розірвання.
31. Трудовий договір про тимчасову та сезонну роботу.
32. Трудовий договір з працівником, що приймається за конкурсом.
33. Сумісництво і суміщення. Обмеження сумісництва за законодавством України.
34. Трудовий договір на час виконання певної роботи.
35. Переведення та переміщення.
36. Правове регулювання відсторонення від роботи.
37. Зміна істотних умов праці.
38. Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації.
39. Припинення трудового договору.
40. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
41. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
42. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб, які не є стороною трудового договору.
43. Оформлення звільнення працівників. Правові наслідки незаконного звільнення.
44. Поняття робочого часу та його ознаки. Види робочого часу.
45. Правове регулювання скороченого робочого часу.
46. Правове регулювання неповного робочого часу.
47. Режим робочого часу та його види.
48. Особливості розподілу робочого часу на частини.
49. Гнучкий режим робочого часу.
50. Дистанційна робота.
51. Вахтовий метод організації роботи.
52. Облік робочого часу та його види.
53. Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування.
54. Поняття і види відпочинку за законодавством України.
55. Правовий режим вихідних та святкових днів.
56. Поняття та види відпусток.
57. Щорічні відпуски, їх види та порядок надання.
58. Соціальні відпуски і порядок їх надання.

59. Відпустки без збереження заробітної плати.
60. Право працівника на оплату праці та його захист.
61. Структура заробітної плати.
62. Мінімальна заробітна плата: поняття та функції, порядок встановлення та перегляду.
63. Надбавки та доплати до заробітної плати та порядок їх встановлення.
64. Форми та порядок виплати заробітної плати.
65. Правова охорона оплати праці.
66. Загальна характеристика систем оплати праці.
67. Поняття тарифної системи оплати праці, її елементи.
68. Поняття, значення, методи забезпечення дисципліни праці.
69. Нормативно-правове регулювання дисципліни праці.
70. Правила внутрішнього трудового розпорядку.
71. Поняття та види заохочення за успіхи в роботі. Правове забезпечення стимулювання праці.
72. Поняття, підстави та умови дисциплінарної відповідальності за трудовим правом.
73. Види дисциплінарної відповідальності та порядок її застосування.
74. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття.
75. Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни.
76. Поняття, підстави, умови та види матеріальної відповідальності за трудовим правом.
77. Обмежена матеріальна відповідальність працівника за шкоду, заподіяну роботодавцю при виконанні трудових обов'язків та порядок її застосування.
78. Повна матеріальна відповідальність працівника, за шкоду, заподіяну роботодавцю при виконанні трудових обов'язків.
79. Матеріальна відповідальність роботодавця у трудових відносинах: підстави, умови та порядок застосування.
80. Законодавство про охорону праці на виробництві, його основні положення.
81. Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці.
82. Правова охорона праці на виробництві жінок, неповнолітніх та осіб із зниженою працездатністю.
83. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.
84. Відшкодування власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків.
85. Поняття, види і причини виникнення трудових спорів.

86. Колективні трудові спори: поняття, сторони. Порядок вирішення колективних трудових спорів.
87. Індивідуальні трудові спори: поняття, порядок розгляду у КТС та суді.
88. Право на страйк та порядок його проведення за законодавством України.
89. Державний нагляд та контроль за дотриманням трудового законодавства України.
90. Відповідальність за порушення трудового законодавства.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни «Трудове право» – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 40 балів, самостійної роботи – 10 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквиуму, оцінювання виступів на семінарських та практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторна робота для поточного контролю розраховується за формулою:

$$AP = (40 * CAP) / 5,$$

де AP – результат аудиторної роботи в балах;

CAP – середньозважена оцінка отримана під час семестру з усіх занять.

При розрахунку результатів навчання з аудиторної роботи невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань,

	висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Трудове право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік; екзамен; стандартизовані тести; есе; вирішення практичних завдань; виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання) – 10 балів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти становить таку форму організації освітнього процесу, за якої особа, яка навчається, виконує певний комплекс завдань, під керівництвом науково-педагогічного працівника, але без його безпосередньої участі. Навчальною дисципліною «Трудове право» на самостійну роботу відведено 60 год. і передбачає наступні її форми, які в індивідуальному порядку узгоджуються з викладачем:

1. Практичні вправи, диференційовані за темами навчальної дисципліни. Вправи виконуються письмово в окремому зошиті з обов'язковим обґрунтуванням наданих відповідей. Для отримання максимальної кількості балів здобувач вищої освіти має виконати всі завдання на високому рівні (оцінюється в 0,5 бала за умов виконання завдання в повному обсязі, якщо завдання виконано, але мають місце помилки, воно оцінюється в межах від 0,1 до 0,5 бала з подальшим округленням на користь здобувача вищої освіти).

2. Написання та публікація наукової статті з актуальної теми у міжнародному або фаховому виданні (оцінюється до 10 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

3. Написання та публікація тез доповідей з актуальних тем на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня (оцінюється в 5 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

4. Створення відео-ролика, який розкриває проблемні питання обраної теми ПНД (оцінюється в 3 бали).

5. Підготовка мультимедійних презентацій з тем, які повинні розкривати питання, що не розглядалися під час аудиторної роботи (одна презентація оцінюється максимум у 2 бали, при умові, що вона складається з 15 слайдів, має чіткий перелік використаних джерел).

6. Підготовка тестових завдань різного рівня когнітивності. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (20 тестових завдань за однією темою оцінюються у 1 бал за умови, що дані тестові завдання раніше не вирішувалися та не використовувалися під час проведення аудиторних занять).

7. Складання практичних фабул. До кожної фабули потрібно поставити 5 питань та надати розгорнуті та обґрунтовані відповіді. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (оцінюється у 2 бали).

8. Виступ на засіданні наукового гуртка кафедри (оцінюється в 0,5 балів).

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік/екзамен) – 50 балів

Залік може проводитись в усній, письмовій або тестовій формах за білетами, затвердженими на засіданні кафедри (для усної та письмової форми).

Білету містять 2 частини: теоретичну, яка складається з двох питань, та практичну, яка містить практичне завдання.

1. Виконання теоретичної частини завдання оцінюється максимально до 30 балів (по 15 балів за відповідь на кожне питання).

Критерії оцінювання відповідей на питання теоретичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 25-30 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти точно і повно відповів на питання білета, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в практичній діяльності.

Оцінка **«добре»** – 15-24 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим здобувачем, коли на помилки вказує екзаменатор. Здобувач вищої освіти наводить приклади з практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«задовільно»** – 6-14 балів – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту білета залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу та літературні джерела. Здобувач вищої освіти відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає теж в межах 45-50%.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-5 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні запитання екзаменатора здобувач вищої освіти часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

2. Виконання практичної частини завдання оцінюється максимально у 20 балів.

Критерії оцінювання відповідей на завдання практичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 16-20 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти обґрунтовано, послідовно й логічно аналізує ситуацію з використанням наукової термінології, демонструє власне бачення ситуації; виявляє уміння будувати чіткий алгоритм дій, спрямованих на професійне і компетентне вирішення даної проблеми.

Оцінка **«добре»** – 10-15 балів – ставиться у випадку, коли здобувач вищої освіти послідовно й логічно аналізує ситуацію за стандартною схемою, володіє науковою термінологією, при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні помилки, які усуваються самим здобувачем після зауваження екзаменатора.

Оцінка **«задовільно»** – 5-9 балів – виставляється, коли у ході розв'язання задачі допущені помилки і порушена логіка аналізу ситуації, необхідної для розв'язання конкретної проблеми, що вплинуло на результат і правильність висновків. Але при цьому наявне часткове володіння теоретичним матеріалом з питань, наведених у ситуації.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-4 балів – вказує на те, що здобувач вищої освіти не оволодів базовим теоретичним матеріалом та практичними навичками професійної діяльності.

Загальна оцінка за екзамен підраховується як сумарна кількість оцінок, отриманих з кожної частини білета. Оцінка **«відмінно»** може бути поставлена лише в тому випадку, якщо жодне із питань екзаменаційного білета не оцінено нижче оцінки «добре». Загальна оцінка як результат складання екзамену визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зарахована	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.

83-89		Добре	В	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		не зараховано	Не задовільно	FX
1-34	F			« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

1. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, Закон України від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

2. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 р. № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

3. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2012р. № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу, Закон України від 04.02.2021 р. № 1213-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1213-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі, Закон України від 05.02.2021 р. № 1217-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1217-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівних можливостей матері та батька у догляді за дитиною, Закон України від 15.04.2021 р. № 1401-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
7. Про особливості трудових відносин в умовах воєнного стану; Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин, Закон України від 01.07.2022 р. № 2352-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2352-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення регулювання трудових відносин у сфері малого і середнього підприємництва та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність, Закон України від 19.07.2022 р. № 2434-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2434-20#n17> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
10. Про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця: Конвенція Міжнародної організації праці № 173 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_286#Text (дата звернення: 25.03.2024 р.);
11. Про професійний розвиток працівників, Закон України від 12.01.2012 р. № 4312-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
12. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. № 322-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 25.03.2025 р.);
13. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 05.11.1991 р. № 1788-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
14. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
15. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 25.03.2024 р.);
16. Про оплату праці, Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

17. Про страхування: Закон України від 07.03.1996р. № 85/96-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

18. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

19. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996р. №504/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/96-ВР> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

20. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

21. Про зовнішню трудову міграцію: Закон України від 05.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-19#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

22. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

23. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

24. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

25. Про колективні угоди та договори: Закон України від 23.02.2023 р. № 2937-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

підзаконні акти:

1. Про затвердження Списку сезонних робіт та сезонних галузей, Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.1997 р. № 278 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/278-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

2. Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток, Постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.1998 р. № 45 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-98-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

3. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

4. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 р. № 1298 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

5. Про затвердження Порядку надання та оплати відпусток для підготовки та участі у всеукраїнських і міжнародних спортивних змаганнях, Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 р. № 565 URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

6. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 792. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF#n181> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

7. Про затвердження Переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів тощо, що дає право працівнику на отримання відпустки без збереження заробітної плати на дитину, якій не встановлено інвалідність, Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1162 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1162-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

8. Про внесення змін до Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2020 р. № 244 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2020-%D0%BF#n9> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

9. Про затвердження Порядку надання відпустки при народженні дитини, Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 р. № 693 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/693-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

10. Про реалізацію експериментального проекту щодо впровадження нової моделі надання клієнтоорієнтованих послуг центрами зайнятості, Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 р. № 1121 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

11. Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 р. № 735 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/735-2022-%D0%BF#n189> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

12. Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 р. № 702 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

13. Про затвердження типових форм трудових договорів про надомну та дистанційну роботу, Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05.05.2021 р. № 913-21 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0886-21#Text> (дата звернення: 25.03.2024 р.);

14. Про захист заробітної плати: Конвенція Міжнародної організації праці № 95 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146#Text (дата звернення: 25.03.2024 р.);

Підручники:

1. Венедіктов С.В. Міжнародне та порівняльне трудове право: підручник / С.В. Венедіктов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т права. Київ : ДІА, 2023. 259 с.
2. Теоретичні засади трудового права України: підручник /за заг. ред. В. Л. Костюка, М. І. Іншина. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 452 с.
3. Трудове право України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Авторський кол. : С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін. – Харків, 2019. 408 с.
4. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: 2022. 376 с.
5. Трудове право України: підручник/ С.В. Венедіктов. Київ: «Видавництво Людмила», 2021. 216 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Бутинська Р. Я., Мокрицька Н. П. Трудове право України : навчальний посібник. Львів : «Галицька видавничча спілка», 2022. 312 с.
2. Трудове право: підготовка до іспиту: навч. посібник / кол. авт.: О. С. Юнін, К. Р. Резворович, Н. В. Уварова та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 100 с.
3. Трудове право : навч. посіб. \ І.Д. Шумляєва Дніпро: ГРАНІ, 2018. 188 с.
4. Трудове право та право соціального забезпечення : навч. посібн. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2021. 258 с.
5. Трудове право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
6. Трудове право: мультим.-навч. електронний посібник. / Кирдан Б.В., Калінюк А.Л., Куцик К.В., Мироненко В.П., Шаповал Л.І., Ракул О.В. Київ 2022. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/trudove_pravo/autor.html.
7. Чанишева Г.І. Трудове право України: навч. - метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 137с.
8. Трудове право України: (особлива частина) : практикум / Вавженчук С.Я., Кучма О.Л., Сіньова Л.М., Черноус С.М. ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т права. – Київ : 7БЦ, 2022. – 299 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань: монографія / за наук. ред. О. М. Ярошенка. Харків : Юрайт, 2022. 272 с.
2. Андреев А. В. Концептуальні основи правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України: монографія. Київ: Центр учб. літ., 2019. 408 с.

3. Бабенко Е. В. Захист трудових прав працівників при припиненні трудових правовідносин (у тому числі при банкрутстві): монографія. Харків : Панов. 2019. 400 с.
4. Бондар М. Трудові спори: важливість впровадження альтернативних механізмів їх врегулювання. *Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета*. Київ, 2023. 17-31 липня (№ 28/29). С. 24.
5. Бонтлаб В. В. Проблеми теорії та практики нормативно-правового регулювання вирішення трудових спорів (конфліктів) : монографія. Київ : Вид-во «ПВГОІ «Видавництво «Людмила». 2019. 420 с.
6. Боняк В. О., Коломоець Ю. О. Конституційне право на страйк в Україні: теоретичний і прикладний аспекти: моногр. Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутр. справ, 2019. 168 с.
7. Бориченко К. В. Співвідношення права на соціальний захист та права на соціальне забезпечення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. №1. С. 101-104. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2019/28.pdf.
8. Бориченко К. В. Тенденції розвитку права на соціальний захист. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2018. №1. С. 104-110.
9. Бориченко К. В. Юридичний механізм забезпечення права на соціальний захист: проблеми теорії та практики: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 552 с.
10. Бутинська Р. Я. Правовий статус учасників колективно-трудоових правовідносин : монографія. Львів : Вид-во «Растр-7», 2020. 234 с.
11. Вакарюк Л. В. Правові режими в трудовому праві України : монографія. Чернівці : Технодрук, 2018. 415 с.
12. Вирішити трудовий конфлікт або йому запобігти допоможе Національна служба посередництва і примирення. *Праця і зарплата*. № 17 (1125). 8 травня 2019 року.
13. Гетьманцева Н. Правова природа трудового та цивільного договорів. *Підприємництво, господарство і право*. Київ, 2020. № 8 (294). С. 100-106.
14. Гудій В. Відповідальність роботодавця за затримку виплати зарплати під час воєнного стану. *Юридична газета*. Київ, 2023. 30 червня (№ 7/8).
15. Єгорова-Луценко Т. П. Загальнотеоретична характеристика правових основ забезпечення, реалізації та захисту трудових прав працівників сільського господарства в Україні : монографія. Київ : ПВГОІ «Видавництво Людмила». 2020. 384 с.
16. Занфірова Т. А. Проблеми правового забезпечення свободи праці в Україні : монографія. Харків : Золота миля, 2018. 496 с.
17. Кайда Н. Я. Концептуальні засади адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС : монографія. Київ : Центр учб. літ., 2020. 404 с.
18. Карпушова О. В. Правове регулювання праці суддів в Україні та країнах Європейського Союзу: теорія, практика, проблеми : монографія. Київ : Центр учб. літ., 2020. 424 с.

19. Кирдан Б., Веренкіотова О. Право на працю як одне з фундаментальних прав людини. *Приватно-правові механізми захисту прав людини*: матеріали Міжкаф. наук.-теорет. круглого столу (Київ, 10 грудня 2021 року). Київ, 2021. С. 64–66.

20. Кирдан Б.В. Особливості організації охорони праці у період дії воєнного стану. Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту : матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (Харків, 20-21 квітня 2023 р.). Х. : Національний університет цивільного захисту України, 2023. С. 408.

21. Кирдан Б.В. Особливості реалізації права працівника на відпустку в умовах воєнного стану в Україні. Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 31 березня 2023 р.) / редкол. В.П. Маковій та ін. Одеса : ОДУВС, 2023. С. 103–104.

22. Кирдан Б.В. Реалізація права на позасудове врегулювання спору шляхом медіації у період дії воєнного стану в Україні. Проблеми цивільного права та процесу : тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (Вінниця, 19 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Харків. обл. осередок Всеукр. громад. орг. «Асоціація цивілістів України», Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 199–202.

23. Кириченко Т. Оптимізація правового регулювання трудових відносин в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. Київ, 2020. № 11 (297). С. 66-72.

24. Коротких А. Ю. Юридична відповідальність державних службовців за трудовим законодавством України: теорія, практика, проблеми : монографія. Київ. 2019. 360 с.

25. Костюченко О. Є. Реалізація соціального призначення трудового права в Україні : монографія. Харків : Право, 2018. 392 с.

26. Косьмій Л. Р. Особливості трудових відносин в умовах карантину. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. Івано-Франківськ, 2020. С. 52-58.

27. Кузьменко В. В. Місце і роль судової практики та правового звичаю у системі джерел трудового права України : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т.П. 2021. 380 с.

28. Мартиненко М. Проблеми та перспективи модернізації соціального діалогу в Україні. Україна: аспекти праці : Науково-економічний та суспільнополітичний журнал. 2020. №1. С.32-37.

29. Панченко М. В. Теорія забезпечення гідної праці державних службовців України : монографія. Харків : ПромАрт. 2019. 440 с.

30. Пасечнік О. В. Поняття та предмет колективного трудового спору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 1 (26). Том 2. С. 36-40.

31. Пасечнік О. В. Правове регулювання вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) за законодавством України, Республіки Білорусь і

Республіки Молдова. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. №38. С. 192-195.

32. Пасечник О. В. Примирна процедура вирішення колективних трудових спорів за законодавством України та окремих зарубіжних країн. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. №6 (volume 2). Р. 13-18.

33. Профспілки не підтримали проект нового Трудового кодексу. *Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета*. Київ, 2024. 1-15 лютого (№ 5/6). С. 11.

34. Реалізація норм трудового права: проблеми теорії та практики: монографія / Я. В. Сімутіна, Г. А. Трунова, Н. М. Хуторян, М. М. Шумило та ін.; за ред. Я. В. Сімутіної. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 276 с.

35. Рим О. М. Система джерел трудового права Європейського Союзу. Вчені записки Таврійського національного університету імені І. Я. Франка. Серія: Юридичні Науки. 2020. Том 31 (70) Ч. 1. № 2. С. 159–163

36. Рим О.М. Трудове право Європейського союзу та його вплив на розвиток трудового права України. дис. док. наук... 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. Львів. 2021. 507 с.

37. Розвиток трудового потенціалу як складова соціальної безпеки України : монографія / С. В. Вишновецька, М. І. Іншин, В. Л. Костюк, І. С. Сахарук та ін. / за ред. М. І. Іншина, І. С. Сахарук. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 544 с.

38. Романенко О. Сумісництво в робочий час заборонено? *Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета*. Київ, 2023. 16-31 березня (№ 11/12).

39. Сімутіна Я. В. Трудове право Європейського Союзу: перспективи та виклики для України. *Право України*. 2020. №11. С. 188–192.

40. Сіроха Д. І. Нормотворчість суб'єктів трудового права: проблеми теорії та практики : монографія. Київ : ПВГОІ «Видавництво Людмила». 2020. 394 с.

41. Соціально-трудова права і виклики цифровізації : монографія / [С. Вишновецька, Л. Гаращенко, Л. Купіна та ін.] ; за ред. Яни Сімутіної та Михайла Шумила ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ : Ніка-Центр, 2023. 347 с.

42. Стадніченко С.В. Правове регулювання працевлаштування в Україні та країнах Європейського Союзу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Стадніченко Сергій Володимирович ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2023. 20 с.

43. Трудове право Європейського Союзу: монографія / О. М. Рим. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 596 с.

44. Українські трудові мігранти за кордоном будуть захищені законом. *Юридичний вісник України : все про закони - в одній газеті: загальнонаціональна правова газета*. Київ, 2023. 16-31 березня. № 11/12.

45. Чанишева Г.І. Генеральна угода: поняття, ознаки, правова природа. Підприємництво, господарство і право. 2019. №9. С. 77-82

46. Чернега Р. Т. Правове забезпечення охорони праці в контексті євроінтеграції України: теорія і практика : монографія. Київ : Центр учб. літ., 2019. 408 с.

47. Шацька З.Я. Проблеми працевлаштування вимушено переміщених осіб в міжнародних компаніях. *Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць*. Київ, 2023. № 3 (262). С. 100-105.

48. Швець В. О. Забезпечення стабільності трудових правовідносин: теорія та практика : монографія. Харків : Панов, 2020. 368 с.

49. Яковлева Г. О. Суб'єкти права соціального забезпечення: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.05. Х., 2019. 452 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси
3. <http://jurconsult.net.ua/> - Всеукраїнських юридичний портал
4. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
5. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
6. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
7. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
8. <http://ukr-pravo.at.ua/> - Правовий портал
9. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
10. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
11. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
12. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"
13. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
14. <http://www.nbuv.gov.ua/nyub/journals.html>. - Наукова юридична періодика України
15. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
16. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
17. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
18. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
19. <https://supreme.court.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

